

Обяснителна бележка, придружаваща предложението за изменение на Регламент 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор

Настоящата бележка е насочена към изясняването на целта и обхватът на предложеното изменение на Регламент 1408/2013 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (Регламент 1408/2013). Тя придружава консултацията по предложението, която ще бъде отворена за участие до 21.7.2024 г.

Гражданите, организациите и публичните органи се приканват да представят своите становища по предложеното изменение.

Заинтересованите страни се приканват да предоставят своите мнения в електронен формат и следва ясно да посочат дали техният отговор е поверителен. В такъв случай следва да се предостави и неповерителен вариант на отговора, който може да бъде публикуван на уебсайта на ГД „Конкуренция“.

1. Контекст

Помощта *de minimis* е помощ, която е достатъчно малка, и поради това се счита, че не нарушава конкуренцията, както и че не засяга търговията между държавите членки. Като такава се счита, че помощта *de minimis* не представлява държавна помощ. Поради ограничения ѝ размер Регламентът *de minimis* позволява този вид подкрепа да бъде освободен от контрола върху държавната помощ.

Регламент 1408/2013 се прилага за помощта *de minimis*, предоставяна на предприятия, осъществяващи дейност в първичното селскостопанско производство. През последните години европейският селскостопански сектор беше подложен на инфлационен натиск и високи цени на стоките.

На 18 април 2024 г. Европейският съвет „насърчи Комисията да продължи работата по възможността за увеличаване на тавана на помощта *de minimis* за селското стопанство“.

Комисията като цяло редовно преразглежда правилата за държавна помощ и ги адаптира към динамиката на вътрешния пазар. Срокът на действие на настоящите правила *de minimis* изтича на 31 декември 2027 г. Въпреки това, с оглед на изложените по-горе доводи, Комисията счита за целесъобразно да ускори тяхното преразглеждане.

2. Предложено изменение

Изменението засяга два основни аспекта: i) таваните *de minimis* и ii) изискванията за прозрачност.

Индивидуален таван de minimis

От 2019 г. индивидуалният таван *de minimis* е определен на 20 000 евро на предприятие за период от 3 бюджетни години. Държавите членки могат да изберат по-висок таван, определен на 25 000 евро на предприятие за същия период, при условие че създадат централен регистър за помощите *de minimis*.

В съответствие със съдебната практика на съдилищата на Съюза, Комисията може да увеличи таваните само дотолкова, доколкото не съществува риск от нарушаване на

конкуренцията и търговията. Поради това свободата на преценка на Комисията при определянето на таваните *de minimis* е ограничена.

С оглед на това Комисията предлага индивидуалният таван да бъде увеличен на 37 000 евро. Изчисленията са направени въз основа на действителната инфлация след последното преразглеждане на регламента през 2019 г., използвайки [данните на Евростат за ХИПЦ](#),¹ както и на прогнозната инфлация, която се прави въз основа на прогноза на Европейската комисия, когато има такава (за 2024 г. и 2025 г.)², както и на целта на ЕЦБ за инфлацията за оставащите години до предложения край на срока на валидност на регламента (31.12.2032 г.).

Национален лимит

В допълнение към индивидуалния таван *de minimis* в Регламент 1408/2013 се определя и кумулативен таван на помощта *de minimis* за всяка държава членка (т.нар. „национален лимит“). Този лимит е определен на 1,25 % от средната стойност на трите най-добри години за селскостопанското производство в периода 2012—2017 г. В случай че държава членка е създала централен регистър за помощите *de minimis*, националният лимит се изчислява на 1,5 % от средната стойност на трите най-добри години за селскостопанското производство в периода 2012—2017 г.

За да се коригират националните лимити, Комисията предлага да се удължи периодът, който се взема предвид при изчислението, т.е. изчислението да се основава на годините 2012—2023.

Предвид въвеждането на задължителен регистър за помощите *de minimis* (вж. по-долу), Комисията предлага да се определи единен индивидуален праг и национален лимит въз основа на същата методика, която понастоящем се използва за изчисляване на националния лимит в държавите членки, които имат централен регистър. Така предлаганият преразгледан национален лимит се изчислява на 1,5 % от средната стойност на трите най-добри години за селскостопанското производство в периода 2012—2023 г. За националния лимит за Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия, поради наличните данни, на този етап се взема предвид периодът 2012—2022 г.

Период, който се взема предвид за оценката на спазването на тавана de minimis

Комисията предлага изчислението да се приведе в съответствие с Регламент 2023/2832 и да се изчисли кумулативната сума за три години вместо за три бюджетни години, както се прави към момента.

Прозрачност

За да изпълняват изискванията за прозрачност, понастоящем държавите членки могат да избират между това да създадат регистър за помощите *de minimis* или да получават лична декларация от бенефициерите. Проверката за пригодност от 2019 г. обаче показва,

¹ Данни, публикувани от Евростат на адрес

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tec00118/default/table?lang=en&category=t_prc.t_prc_hic_p (посетен на 3.6.2024 г.).

² Пролетна прогноза на Европейската комисия за 2024 г., публикувана на адрес https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/spring-2024-economic-forecast-gradual-expansion-amid-high-geopolitical-risks_en#:~:text=Activity%20in%20the%20euro%20area,0.8%25%20in%20the%20euro%20area (посетен на 3.6.2024 г.), относно прогнозата за инфлацията в ЕС.

че тази система е незадоволителна и би могла да бъде подобрена. Поради това, в съответствие с наскоро преразгледания Регламент 2023/2831, Комисията предлага да се въведе задължителен регистър. По този начин ще се повиши прозрачността за заинтересованите страни и държавите членки и ще се намали административната тежест за дружествата, които понастоящем използват система за лична декларация.

3. Оценка на въздействието

През 2019 г. беше направена оценка на въздействието на Регламент (ЕС) 1408/2013. Обхватът на настоящото преразглеждане е ограничен до технически адаптации, по-специално коригиране на таваните спрямо инфлацията и привеждане на регламента в съответствие с неотдавнашното изменение на Регламент 2023/2831. В този контекст не е необходима оценка на въздействието.